

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Flacoz-utca 47. és 48. szám.

Lukács kormánya.

Debreczen, január 4.

Lukács László designált miniszterelnök ma ismét kihallgatáson volt a királynál és az audiencia végeztével már mint *kinevezett miniszterelnök* hagyta el a felség dolgozószobáját. A királynak ez az elhatározása mindenesetre nagyobb jelentőségű, mint az a tény, mellyel két hét előtt csupán miniszterelnökké designálta Lukácsot és megbizta a parlamenti pártokkal való tárgyalással. A kabinet-alakításra adott meghatalmazás ugyanis most már kétségtelenné teszi, hogy Wekerlééknek el kell hagyni helyüket s a parlamenti pártok legalább némiképpen tisztultabb helyzettel állanak szemben. Mójukban lesz megismerkedni az új miniszterelnök programjával, amely a legutóbb folytatott tárgyalások alkalmával, amikor csak mint a korona bizalmi férfia beszélt velük Lukács, teljesen ismeretlen volt, miután e tárgyalások célja inkább a parlamenti pártok kívánságainak a föltárása volt. Azóta nyilvánvalóvá lett, hogy az önálló nemzeti banknak 1911-re való felállítása leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. Most tehát az a kérdések kérdése, hogy az új kormány milyen eszközökkel véli megoldhatónak a válságot, milyen szereket vél azzal az erővel felruházottaknak, amely képes legyen az országot kigyógyítani a sorvasztó betegségekből.

Az egyik nagy betegsége az országnak az exlexes állapot, amely új-estendővel ismét bekopogtatott hozzánk.

Természetes, hogy az új kormány legelső kötelességének tekinti, hogy kivezessen bennünket az exlexből és abban reménykedik, hogy a parlament megszavazza neki a kéthavi indemnitást. Ez a reménye az új kormánynak minden valószínűség szerint teljesülni is fog. A kooperáló pártok nem hajlandók egy kéthónapos költségvetést megszavazni, bár ez, amint az alkotmány megköveteli, az új választások kiírására kéretett volna. Andrassy Gyula gróf kijelentette, Kossuth Ferenc kijelentette, ugyszintén Apponyi Albert gróf is, hogy az ilyen indemnitás megszavazásától nem tartózkodnának; de ez csak tegnap volt, ma már nem adnak indemnitást. A Justh vezérlete alatt álló függetlenségi párt azonban nem fogja megtagadni az új kormánytól az indemnitást, ha ezt az új választás céljából kéri. Eddig tehát rendben mennének a dolgok. De mi következik azután?

Az indemnitás kéréssel egyidejűleg a pártokkal való tárgyalás történnék többség-alakítás céljából. Arról azonban még nincs hiteles hír, hogy e tárgyalásoknak, a többség-alakításnak mi képezne az alapját? Ha van logika és van politikai észszerűség, akkor a többség-alakításnak az alapját az általános, egyenlő, titkos szavazatjogon fölépitendő választási reform-kell hogy képezze. Igaz, hogy a logika és a politikai észszerűség nem v. b. t. t.-ok, de ha Lukács tarsolyában nincsen az általános, egyenlő választójog, akkor minek kellene kotródniok Apponyi—Kossuth—Andrassyéknak? Hiszen tudott dolog, hogy Andrassyknak sohasem kellett

az önálló bank, tudott dolog, hogy Apponyi nemzeti szerencsétlenségnek mondta az önálló bank föllállítását, tudott dolog, hogy Kossuth is olybá minősítette a nemzeti banknak 1911-re való föllállítását, mint fejfel a falnak menni, végül az is tudott dolog, hogy éppen a mostani újév alkalmából Kossuth, Andrassy a tisztességes választójogi reform ellen izgatta párthiveit s hazug jelszavakkal dobálództak a magyarság és az intelligencia uralmáról, amelyeket szerintük csak a kiváltságos jogtalanság tud megóvni. Tehát ismételjük: ha van logika és politikai észszerűség, akkor az új kormány tarsolyában benne kell lennie az általános, egyenlő, titkos választójognak, mert különben semmi különbség sem volna az új kormány és elődje között.

Ennek a programnak az alapján, az általános, egyenlő és titkos választójognak az alapján létrejöhet az új parlamenti többség. Az ország örömmel fogja üdvözölni ezt a programot, mert benne a liberáliszmus megmentőjét látja, a liberáliszmusét, melytől az immár kotródóban levő kooperálók annyira iríztak. Az osztályparlament bukását fogja látni ebben a programban az ország és jóelőre megadja a feleletet arra a kérdésre is, hogy mi történik akkor, ha az új kormány k többségszerzési terve nem sikerül, a nemzetre fog apellálni. Ha ez a programja a Lukács-kabinetnek és ha Lukács komolyan dolgozik a gazdasági függetlenség előkészítésén, akkor a nemzet szimpátiáját biztosítja a maga számára.

A legújabb Fráter-nóta.

A debreceni 7-iki hangverseny műsoráról.
 Szövegét írta Szathmáry Zoltán.

Huzzad cigány a rózsámnak
 Azt a régi nótáját,
 Ha nem tudod, az arcomról
 Olvasd le a kótáját.
 Hogy hűlen lett, hogy elhagyott,
 Oda van az felírva,
 Az én szegény fájó lelkem,
 Csalfaságát siratja.

Ne hűd cigány azt a nótát,
 Nem látod, hogy pitymallik.
 A hegedű zokogása
 A szomszédba átnallik.
 Az a hűlen legszebb álmát,
 Hát ha mostan alussza.
 Hogy nem tudom felejtani:
 Soha-soha ne tudja.

Hajnalodik.

Írta: Salgó Margit.

— Mari dobja be ezt a levelet.
 — Azonnal kisasszonyom kérem.
 — Siessen Mari, mert ezt a reggeli postával meg kell kapni Hubert urnak.

— Megyek már kisasszony kérem.

Kikapta Edith kezéből a levelet és szaladt vele le a garádcsonkon. A fiatal leány ott állt az ajtóba, amíg a cseléd visszatért, aztán gondosan ráfordította a kulcsot és beszaladt a szobába.

Anyja az ebédlőben a kályha mellett ült s hábr még október elején jártak, már vigan pattogott a tűz a nagy fehér márvány kályhában.

Edith buzgón tett-vett a szobában, elrakta az írószereket, felterítette az abroszt, aztán egy könyvvel a kezében odakuporodott anyja mellé egy alacsony kis székre. Okos szemei most kissé fátyolozottan néztek az anyja fáradt, de még elég fiatal arcára. Aztán megfogta a kezét és megcsókolta.

— Édes aranyos Anyukám, suttozta egész halkán, ugye már nem is haragszol reám?

Semmi felelet.

— Anyám, hát mond, hát nem helyesen cselekszem én? Hát el tudsz te engem képzeini, mint egy háromszobás lakás, fél-tucat gyerek és egy kopaszodó férj tulajdonosát, földirigensét? Hát el tudsz engem képzeini konyhaköténnyel és főzőkanállal? El tudsz engem képzeini annak, mikor 22 évet a könyvek körül töltöttem, az egyete-

met hallgattam és egy orvosi diploma van a kezemben? Engem, akiben annyi önállóság...

— Az a baj fiam, integetett az anyja, az öregedő asszonyok makacs érveivel. Az önállóság. Egy leányt nem szabadna annyi önállósággal felnevelni...

— Eh, csak ezt ne mondd anyám, kiáltotta Edith felugorva a székről s néhányszor hevesen végigment a szobán. Csak az önállóságot ne mondd ki, mert akkor nem bírom túrtörtetni magam. Ti nem akartok megérteni, hogy a mult elve és szokásai leáldoztak már. Ti, a régi nemzedék emberei valósággal gyűlölettel nézitek a fejlődést. Hát mit akartok a leányokból nevelni? Felöltött majmokat, akik egyéb tudományok híján legfeljebb csak pirulni tudnak.

— Kérlek Edith — csittította az anyja.

— Nem anyám, hagyj most az egyszerű beszélni. Én beakarom és be is fogom bizonyítani néked, hogy nekem van igazam. Én nem a magam nézetét akarom most nyilvánosságra hozni, belőlem egy egész leánynemzet beszél. A bakfis-élet meg fog szünni anyám; komoly emberek lesznek; de hogy meddig fog tartani, amíg titeket, a ti előítélettel teli fejteket arra lehet fordítani, azt nem tudom. Hisz eddig úgy nevel-

A ref. egyház bérpalotája.

A Mérnök és Építész-egylet leirata.

Rossz a Balogh-féle terv.

Ismeretes, hogy a debreceni református egyház presbiteriuma Balogh Kálmán építész tervét, melyet Balogh a püspöki bérpalota pályázatának két legjobb terve alapján készített, felülbírálás végett felküldte a Magyar Mérnök és Építész Egyesületnek. Az egyesület döntéséről már hírt adtunk. A válassz azonban csak ma érkezett le Erőss Lajos püspökhöz, amelyben, mint annak idején megírtuk, az egyesület kijelenti, hogy a dolog lényegével nem foglalkozik, mert az ügyet nem szabályosan terjesztette fel az egyházközség a Mérnök és Építész Egyesülethez. Nevezetesen a presbiterium csak egy tervet terjesztett föl, a többi tervet azonban nem. Míg valamennyi tervet fel nem terjesztik, az ügygel az egyesület nem foglalkozik.

E hivatalos leiraton kívül azonban egy másik levél is érkezett Erőss Lajos püspökhöz. A levelet Kajlinger Mihály, a Mérnök- és Építész-Egyesület elnöke írta a püspöknek, aki az egyházi bérpalota ügyét különös figyelmébe ajánlotta Kajlingernek. A rendkívül érdekes és jelentős sulyu levél, melyben Kajlinger érdemlegesen foglalkozik Balogh Kálmán használhatatlan tervével, a többek között azt fejt ki, hogy: a terv egy abszurdum, amelyet komolyan venni nem lehet. Kajlinger Mihály, ezt a rendkívül sulyos kritikáját indokolja is és szakszerűleg mutatja ki, hogy a terv az esztétikai formát teljesen nélkülözi. Azonkívül a terv kivitele is teljesen lehetetlen, aggályos, sőt sok tekintetben tűzveszélyesek is. Hogy a tervet mégis elfogadhatták, azt Kajlinger úgy magyarázza, hogy a bíráló nem volt szakszerű.

Kajlinger még azt is felhozza levelében, hogy Balogh tervén a lakások homályosak, részint szűkek, részint pedig túlterjedősek.

tétek a leányokat, mint ahogy Marlitt vagy Beniczkyne törvénye diktálta. Elzárni jól, hogy semmit ne tudjon; a férfiakat csak messziről mutogatni nekik, mint egy-egy ritka vadat, aztán mikor itt az ideje, férjhez adni és beledobni az élet forgatagába, hogy összemorzsolja az élet. Gyönyörű elvek, mondhatom.

— Hát engem miért nem morzsol az össze? . . . Kérdezte szomorú mosolygással az anya.

— Téged, szegény anyám? és szánozva hajolt följe, teveled többet tett. . . Téged háálra kintott és tudod miért? mert gyenge voltál; mert otthon pelyhekbe takartak és mikor az éetbe léptél és megpróbáltál magad gondolkodni, összeroskadnál. Nyissátok ki a leányok szemét, nyissátok ki, hogy láthassanak, hogy hallhassanak. Mit takargatjátok elöttük a bünt; hogy előbb beleessenek? Mit vezetitek a sötétben, hogy előbb elbukjon? Világosságot csinálni, lerántani mindenről a leplet, hogy meglássák az életet a maga brutális voltában. . .

Egy kissé köhögni kezdett a szónoklatól, amit anyja f-lakart arra használni, hogy más hurokat pendítsen meg. A kérőjéről bezzélt, aki három éve udvarolt már és éppen negyedszer kérte meg a kezét.

E levélből világosan kitűnik, hogy a Balogh Kálmán által elkészített terv szerkezetileg a legnagyobb mértékben hiányos, a lakások beosztása helytelen, sőt tűzveszélyes, szóval ez a terv a kivitelre teljességgel alkalmatlan.

A debreczeni református egyház presbiteriumának tehát, ha csak kockázatba nem akarja bocsátani az egész, milliós értékű bérpalotáját, szakítania kell a Balogh-féle lehetetlen tervvel, bármennyire is mellette nyilatkozik egyik vagy másik presbiternek személyi rokonszenve. Itt már nem arról van szó, hogy a presbiterium előtt ki a rokonszenvesebb, hanem arról, hogy az egyházközség jól felfogott érdekét megvédje s biztosítsa azt, hogy a püspöki bérpalotába fektetendő nagy pénzösszeg nem lesz kidozott pénz.

A presbiterium számára immár nincs más hátra, minthogy a két legjobbnak ítélt terv szerzői, Pavlovics és Szilágyi és László testvérek tervei közül válasszon, amely terveket a szakértők minden tekintetben kiválóknak ítélték. A két terv közül is a Pavlovics és Szilágyi-féle nyerte meg a legnagyobb mértékben a szakértők és a presbiterek elfogulatlan részének tetszését és ezért az egyháztanács jól felfogott érdeke is azt követeli, hogy eme tervvel komolyan foglalkozzék.

Volna ugyan még egy más megoldás is, nevezetesen az, hogy a presbiterium új pályázatot írjon ki, de ez újabb tetemes költséget és újabb időpazarlást jelent az egyháza nézve. Előbbi esetben pedig nemcsak pénz és időt kímél a presbiterium, hanem rehabilitálja az indokolatlanul és érthetetlenül mellőzött és ezzel megsérült építészeket is, egyszersmind eloszlatja azt a botrányt, amely a püspöki palota építése körül támadt, a presbiteriumra nézve is kellemetlen színezettel.

Tisza István tárgyal. Tisza István gróf ma Budapestre érkezett s ellátogatott a Nemzeti Társaskörbe, ahol a politikai helyzetet vitatták meg.

Edith nevetni kezdett, de kissé idegesen.

— Nincs szebb, mint a szabadság. Nem bírnám ki egy férfi szeszéjét, még ha úgy is szeretném, ahogy a sokat szenvedett hősök a harmadik kötet végén, ahol végre egymásé lesznek. Szebb a szabadság millió szerelemmel. Nem mondom, hogy ha az a szerelem szoros összeköttetésben áll egy két millióval. De így . . . En is azt kiáltom, amit a francia: „Liberté”.

Csend lett. Olyan nagy nyomasztó csend, ami az ilyen viharos párbeszédnek elött, meg után szokott következni. A zöld-ernyős lámpa haldokló fénye nem terjedt a kályháig s anyja és leánya a sötétben üldögéltek.

Edith az ablakhoz ment és odaszorította fejét. De a másik peroban nyugtalanul ment át a hálószobába, hol a cseléd pakolta ruháit egy sárga kis bőröndbe.

A csendben az anya szólalt meg: — De hát miért kell néked külföldre menni?

Edith gondosan bezárta az ajtót és anyja elé lépett:

— Hát ehhez a kérdéshez is eljutottunk. Azt hittem, ezt nem fogod kérdezni. A válasz nagyon egyszerű. Csak azért, hogy

Lukács László miniszterelnök.

Mi lesz a programjában?

A pártok és az indemnitás.

Lukács Lászlónak Budapesten folytatott tárgyalásai után szinte bizonyosra lehetett venni, hogy a designált miniszterelnök a mai királyi audiencia után mint tényleges, kinevezett miniszterelnök tér vissza Bécsből. Ugy is történt. Az uralkodó a mai audiencián megbizta Lukács Lászlót a kabinetalakítással.

Végre tehát hosszas vajadás után egy pozitív pontra értünk, amely ugye lehet a jövőben a nemzeti boldogulásnak, előrehaladásnak egy sziklaszilárd területe lesz.

Lukács Lászlónak erejét, ügyességét jól érzik a Ferencék táborában s ma már sietnek megváltoztatni azt a nagyhangu ígéretüket, hogy az indemnítást az új kormány megadja.

Lukács László kinevezéséről és a politikai helyzetről egyenként az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Lukács a királynál.

Bécs, január 4. Lukács László designált miniszterelnök, aki tegnap este óta Bécsben időzik, ma délelőtt negyed 11 órakor a Hofburgba hajtatott, ahol fél 11 órakor külön kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt. Lukács László jelentést tett a királynak a Budapesten folytatott tárgyalások eredményéről és hir szerint arról is, hogy miniszterelnökké való kinevezetése esetére az összes parlamenti pártok ígéretet tettek neki, hogy választás céljaira kéthónapi indemnítást adnak kormányának. A kihallgatás ötnegyed óra hosszáig tartott és azzal végződött, hogy a király Lukácsot miniszterelnökké nevezte ki.

Lukács László a király dolgozószobájából eltávozva, a kabinetirodába

itt honn éhen ne haljak. Mert nálunk nem kezdhet pályát senki. Nálunk legfeljebb folytatni lehet azt. Előbb külföldre kell menni, hirnevet szerezni, hogy a honfitársaink rajongjanak értünk. Ezért megyek én is külföldre.

A cseléd behozta a két sárga bőröndöt és letette az asztal mellé: Edith arca hirtelen mosolygós lett. Odafordult anyjához és tularadó örömmel mondotta:

— En olyan boldog vagyok anyám. En nem is tudom neked azt elmondani. Legjobban szeretnék a plafonig ugrani vagy valami nagy boldonságot elkövetni (römbömben. Mevlásd anyám, én úgy fogok dolgozni, de olyan kétségbeesett kitartással, hogy örömet szerezsek néked, az egész világnak, ennek a sötétben botorkáló országnak, ahol még éjjel van, de már hajnalodik, anyám, hajnalodik és én is köztük leszek azok közt az uttörők közt, akik azután a rózsaszínű fény után mennek. Hahaha! Levesszük a bakfis szót a világtrend táblájáról, nem lesz semmi más, csak egyforma ember, egymásért küzdő, dolgozó komoly ember. . .

Hirtelen anyjára nézett és látta, hogy az csendesesen elszunnyadt. Elhallgatott és lassan leült az asztal mellé, aztán elővette a menetrendet és tanulmányozni kezdte.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

ment, ahol elvégezte a kinevezésével járó formasságokat, majd déli negyed 1 óra körül visszahajtatott a Sacher-szállóba. Itt nyomban fogadta a hírlapírókat, akik előtt a következőket jelentette ki:

Ő felsége előterjesztéseimet elfogadni kegyeskedett és megbizni méltóztatott azzal, hogy a kabinet megalakítása iránti munkálatokat elvégezzem és pár nap múlva a kabinet megalakítására vonatkozólag neki újabb előterjesztéseket tegyek.

Ezután elmondta még Lukács, hogy ma délután 3 órakor visszautazik Budapestre.

A kabinetalakítással való megbízásra vonatkozó kézirat valószínűleg a hivatalos lapnak már a holnapi számában megjelenik.

Bécs, január 4. Lukács László formális kinevezése még nem történt meg. Lukács ma visszautazik Budapestre, hogy érintkezésbe lépjen a kabinetalakításnál számbajövő személyiségekkel. Lukács formális kinevezése csak akkor fog megtörténni, ha őfelségének már megtette az egész kabinet kinevezése iránti előterjesztéseit. Lukácsnak az a szándéka, hogy még e hét folyamán Bécsbe jöj, hogy a felségnek jelentést tegyen az újabb tárgyalásokról.

Kik lesznek a miniszterek?

A magyar politikai körökben általában azt hitték, hogy Lukács László csónka kabinetet alakít, hogy később helyet adjon a kabinetben azoknak az elemeknek, akiknek csatlakozására számított. Ezzel szemben Bécsből az a hír érkezik, hogy az új miniszterelnök teljes kabinetet alakít. Hogy ennek a kabinetnek kik lesznek a tagjai, arra következtetni lehet azokból a tárgyalásokból, melyeket Lukács László legutóbb folytatott. Általában azt hiszik, hogy a kabinet a következőképp alakul meg:

Elnökség és pénzügy: Lukács László.

Belügy: Jakabffy Imre volt belügyi államtitkár, belügyminiszternek tippelik még Khuen Héderváry Károly gróf, volt miniszterelnököt, de róla nem hiszik, hogy tárcát vállal, továbbá Bánffy Dezső bárót is kombinálják belügyminiszternek.

Kereskedelemügy: Serényi Béla gróf, volt kereskedelemügyi államtitkár.

Vallás- és közoktatásügy: Berzeviczy Albert, volt kultuszminiszter, akivel Lukács legutóbb sokat tárgyalt a Nemzeti Társaságban.

Személye körüli: Khuen Héderváry Károly gróf, vagy Fejérváry Imre báró, volt főispán.

Földmivelésügy: Fejérváry Imre báró, volt főispán.

A Magyarország holnapi számában a következő kombinációkról ad hirt:

Elnökség és pénzügy: Lukács László.

Belügy: Jakabffy Imre.

Honvédelem: Hoffmann Hugó altábornagy.

Igazságügy: Erdély Sándor volt igazságügyminiszter.

Horvát: Vucsetics Sándor, volt kolozsvári posta-igazgató, jelenleg zágrábi főispán.

A Magyarország szerint ezeknek a kinevezése egészen bizonyos.

Többség szerzés és új választás.

Bécs, január 4. A Neue Freie Presse a következőket írja:

Lukács László miniszterelnökké való kinevezése után két eshetőség áll fenn. Az egyik az, hogy az új miniszterelnöknek időközben sikerül többségre szert tennie és sikerül neki a többség bizalmát oly mértékben megszereznie, hogy ő maradhat tovább is a kormány élén. Ha megnyeri a többséget, akkor természetesen rekonstruálni fogja a kabinetet.

De az is lehetséges, hogy a megalkuló új többség Lukács László háta mögött egyezik majd meg a koronával és Lukács mellözése árán alakít majd új kormányt. A másik eshetőség az, hogy ha a tárgyalások Lukács László és a jelenlegi többség pártja között sikertelenek maradnak, akkor fel fogják oszlatni a parlamentet és kiírják az új választásokat. Az azonban még kérdéses, hogy ezeket az új választásokat ki fogja vezetni.

Ferencék nem adnak indemnitást.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A Kossuth Ferenc-párt ma értekezletet tartott, amelyen a Kossuth párti képviselők újszólván teljes számban voltak jelen. Lukács programjáról és legközelebbi bemutatkozásáról folyt a tanácskozás s a párt megállapodásra akart jutni arra nézve is, hogy a Lukács-kabinettel szemben milyen állást fog lajlanak el.

A Kossuth párt elhatározta, hogy Lukácsnak nem adnak indemnitást még választási célokra sem.

Ferencékben szörnyen kitört a hazafias felbuzdulás s ők most Lukács kabinetjét darabont kormányának tekintik. A pártban egyébként igen harcias a hangulat s mint ők mondják, éles fegyverekkel várják Lukácsot.

A bank és a választói jog.

A Justh-pártban hir szerint igen kedvező a hangulat Lukács személyét és politikáját illetőleg. A Justh-párt hajlandónak mutatkozik arra, hogy Lukácsnak az indemnitást megadja, mert programjában erősen körvonalozza az önálló bank megvalósításához való közeledését. Lukács ugyanis a bank felállításának előkészítési munkálataival foglalkozik akkor, amidőn a bankprovizóriumnak csak igen rövid, záros határidőt tesz ki és a közös bank meghosszabbítását csak két évre kéri. Ezenkívül Lukács fölvette programjába az önálló bank megvalósítását is.

A pártok és az indemnitás.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Hir szerint az összes pártok, a Justh-párt kivételével nem adják meg az indemnitást Lukács Lászlónak még választási célokra sem.

Lukács László Budapesten.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Lukács László ma este a nyugati pályaudvaron, Bácsból Budapestre érkezett. Az állomáson neje és Rosenberg Gyula fogadta Lukács Lászlót, aki egyenesen lakására hajtatott. A megérkezésnél tüntetés nem volt. Lukács László már holnap megkezdí tárgyalását azokkal, akik majd kabinetjében helyet foglalnak. Ezek a tárgyalások két három nap múlva már be is fejeződnek s szombaton minden valószínűség szerint már meg is jelenik a hivatalos lapban a Lukács-kabinet kinevezése.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZERDA: Elvált asszony, operett. B) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Délután Dollárkirálynő, operett.
Este Vigyázz a nőre! bohózat. Bemutató előadás C) bérlet.

PÉNTEK: Vigyázz a nőre! bohózat. A) bérlet.
SZOMBAT: Vigyázz a nőre! bohózat. B) bérlet.
VASÁRNAP: Délután Vig ózvegy, operett. Este A dolovai nábob leánya színmű.
HÉTFŐ: Tilos a csók, operett. C) bérlet.

A Sefcsik-quartett.

— A Zenekedvelők-körének V. estélye. —

Nemcsak értékében, de műsorával is kiemelkedő mozzanatot képez zenei életünkben a tegnapi hangverseny, melynek keretében nálunk alig ismert két északi mestert volt alkalmunk megismerhetni a világhírű cseh vonósnegyes tökéletes interpretálásában. A cseh Smetana és az orosz Barudín voltak ezek a szerzők, akiknek nagyszabású művei előadására, sőt talán megértésére sem mertünk eddig vállalkozni.

A hangverseny magvát Beethovennek 18 ik opusa, a B-dur quartett képezte, melynek bájosan lépkedő Allegroját, igazi beethoveni, hosszúlegetű Adagioját, a tiszta humor gyöngyöző Scherzoját csodás együttérzéssel játszotta meg a négy fiatal művész, de összetanulásuk és a csiszolt kidolgozás remekül érvényesült a Finaléban, a melanchoia, az álmadozó önfeledtség eme zengő odájában, melybe vissza-visszalopódzik a vidámabb multnak megkésített mosolygása, hogy annál keserűbb legyen a két hangulat közti ellentét.

A hangversenyt Smetana romantikus E moll quartettje nyitotta meg, melyben a mester, a Berlioz nyomán megindult programzene követésében saját élettörténetét írja meg.

Szivetfájdító főthematát hoz az Allegro appassionata, melynek mélyen bevésődő melodiai a leglágabb harmoniakon lebegnek, aminőre csak a hajlékony csah modulatio képes. Az epedő, kereső vágnak felzokogásai azok, melyeknek megnyugvásért sóvárgó sóhajaiba, ellentéma gyanánt gyönyörű modulatióval markol bele az előérzett katastropha lázas agitatója.

Az Allegro a la Polkából életkedv sugárzik; előbb csapongó nyíltsággal, majd grotesk rhythmusba fojtva a forró vér követelést. Kár, hogy a mystikus, forrongó hangulatát megszakítja az a szertelen trombitaimitatio, ami egyik operájának, a Dalibarnak is legdurvább hibája.

Hanem aztán a széles Sosternuto, az igazán Largo; Cherubini mélysége és Schubert édessége! A hatyuhaldoklás átzelemült kifejezései azok; egy élettragoediának zengésbe olvasztott könnyei.

A zárótételben tiszta nemzeti hangok szólalnak meg. A forrongó szellem diadalra jutása, a vidám öröm ujjongása és a rohanó hangulatözönbe váratlanul, megrázó gyászszal esendül bele a Végzet, az a bizonyos e-moll téma, melyre az I. tétel épült.

Világosabb hangon beszél Borodin, ez a kimagasló szerző abban a szép sorozatban, mely Dawdoff, Rimsky-Karzakoff Balakireff, Onslow, Transjew és Glazouow neveiből tevődik össze.

Borodin még a francia classikusok hatása alatt áll. Az a-dur derült hangnata is inkább Itáliát juttatja eszünkbe, mint az orosz rónákat. Az ő mu sikája az akkor megismert nemzeti zenének tömör kifejezései, lüktető energiája. Ő még nem szorult ama ápathosra, melylyel Rubinsteinnél, ama brusk realizmusra, melylyel Csajkovszkynál helylyel-közel találkoztunk. Művei a szlav zenei mezőnek első gyümölcsei, melynek ki nem sknázott kincseiben Onslow-val együtt ugy duskálhatott, mint annak idején Scarlatt a nápolyi melódiaözönben.

Borodinban ölelkezik a francia kamarazene az étrebredő nemzeti öntudattal, de ez aztán el iz ragadja s mig az I. tételt egészen francia tollból eredőnek véljük, a II. tétel celloszólamának dacos orgonapontjai

elárulják, hogy ez a zenei költemény (Liszt hatása alatt) megszelídülten a nemzeti küzdést, a makacs, kitartó akarat diadalát festi, előttünk bár szokatlan, mert idegenszerű, de mindenha meleg szívekkel és mély ihlettel.

Eredeti és bőven áramló inventiótól szikrázik az ötletgazdag és szelleműs Scherzo, melynek csapongó, negédes hangulatával komor ellentétet képez az Andantéval kezdődő Finale. Ennek tömör szerkezete, symphoniaszerű szélessége óriási képet bont ki érzékességünk előtt, mintha a lángban álló Moskva alól kisérnök Szent-Illonára a leigázott hérost...

Az előadó művészek meleg odaadással, mélységes megértéssel és a leggondosabb kidolgozással magyarázták a művek kimeríthetetlen szépségeit. Igazán bámulatos, mily kongenialis összműködéssel juttatták érvényre a szílamok gyönyörű arányait, mely finom distinctióval alkalmaztak dinamikai tompításokat ott, ahol a mi elkényeztetett, lágyabb hatásához szoktatott hallásunkat idegenül érintette volna a szláv zenében otthonos féltelenség.

Drumár.

Vigyázz a nőre. (A színházi iroda jelentése.) Feydeau kellemes darabjából naponta folynak már az összpörök a színházban. A vigjátéki személyzet a legnagyobb kedvvel készül erre a kacagtató, pikáns darabra, mely feltétlenül a slagerja lesz az idénynek. A „Vigyázz a nőre” következő kiosztásban kerül színre. Conkbois Marcell: Mártonfi, Van Putreboom, keresztapa: Gyöngyi Izsó, Palestria fejedelme: Lugosi, Krismariendieff tábornok: Árkosi, Puchet: Ligeti, Etieme: Kardos, Adonis: Nádor, Iréne grófné: Huzella, Amelie: Hahnel, Charlotte: Páspóki R. Ezekon kívül még 34 kisebb szereplő van a darabban. Nagynak ígérkezik a harmadik felvonás, mely az anyakönyvezetők hivatalban játszódik le; ebben a felvonásban lehet Feydeau mester zseniális kezére legjobban ráismerni.

Énekári próba. A Zenekedvelők Körének vegyes énekara holnap, szerdán délután fél hat órákor teljes próbát tart. Kérem a tagokat, szíveskedjenek teljes számban és pontosan megjelenni. Husz Lajos

Az ál-Wesselényi bűnpöre.

Kardos Samu történetírói működéséről.

Egyik fővárosi lap karácsonyi számának történelmi jelentőségű szerzőjét Kosuth Lajos eddig még kiadatlan, budai fogása idején kelt 13 levelének közlése képezte. Kardos Samu dr. debreczeni ügyvédnek, az ismert történetbuvárnak köszönheti ezt a történetírói munkáját. A Wesselényiek levéltárában akadt e kincsekre Kardos Samu dr., akinek történetírói működéséről a szótan forgó fővárosi ujság a legnagyobb elismeréssel emlékszik meg s elbeszéli, hogy Kardos dr.-nak mi adta meg az impulzust Wesselényi Miklós báró életének és munkásságának tanulmányozására.

Különös véletlen, hogy éppen jelen volt Debreczen piacán akkor, amikor az ál-Wesselényit, „balsági Wesselényi Lászlót”, igazi nevén Balla Gergelyt elfogták. Kardos mint tapasztalatlan gyermek-íjű ott volt Nagyváradon 1873-ban, 1874-ben, amikor az ál-Wesselényi bűnpörét a vármegyeház nagytermében tárgyalták. A pör vége az lett, hogy a bíróság az ál-Wesselényit bűnsnek mondotta ki a végrendelet-hamisításban és a rablásban s ezért őt az ötesztendei vizsgálati fogságba nem tudásával további tíz évi fegyházra ítélte. Kardos Samu, aki akkor még hetedik gimnázista volt, akkor meg volt győződve arról, hogy balsági Wesselényi László vérbeli leszármazója a nagy Wesselényinek és eltökélte magát arra, hogy a nagy Wesselényi s az ál-Wesselényi közötti kapcsolatot kikutatja és balsági Wesselényi László „ártatlanságát” kimutatja. Így indult el meggyéről meggyére, városról városra. Nagyszombatól Pozsonyig mindenütt keresve az adatokat és okmányokat, amelyek a nagy Wesselényi életére és működésére vonatkoznak.

Két évtizednél tovább tartott a gyű-

tés. Kardos Samu dr. a nagy Wesselényi ifjúkori feljegyzéseiből és férfikori naplójából minden egyes adatot összehasonlított Balla Gergely bűnpörének, kiballgatási és főtárgyalási jegyzőkönyveivel, amelyek egész teljességükben másolatban birtokában vannak és meggyőződött arról, hogy teljesen ki van zárva nemcsak a valószínűsége, de lehetősége is annak, hogy a nagy Wesselényi Balla Gergelyt ismerje volna, vagy hogy az neki természetes fia volna.

A cikk ismerteti azután a Wesselényi-kor történetírójának működésével, majd az Akadémiának azt az eljárását röjja meg, hogy pénzkérdésre hivatkozva, huzódzik Wesselényi szellemi hagyatékának a közreadásától.

A királyfi szerelme.

*

Vecsera báró följegyzéséből.

A bécsi „Das Forum” című jogi hetilap tegnapi száma a Délamerikában nemrég elhunyt Vecsera Lajos báró följegyzéseit közli, melyek az elhunyt egy barátja révén jutottak a lap birtokába. A följegyzések ezt a címet viselik: „Észrevételek Mária nővérem halála fölött”. Csak halálom után hozható nyilvánosságra. Vecsera tudvalegölő fivére volt a fiatal Vecsera Mária bárónőnek, akit annakidején Rudolf trónörökösrel együtt holtan találtak a mayerlingi kastélyban. Az elhunyt báró följegyzései négy részre oszlanak, az első Rudolf trónörökösrel foglalkozik és a következő jellemzést adja róla:

„Házassága nem volt boldog. Eleinte ugyan vonzódtott a szőke királylányhoz, akit oltár elé vezetett, de ez a vonzalom csakhamar elmúlt. A trónörökösnek nem tudta megérteni férjének szép, emberi tulajdonságait és bár korrekt hölgy és méltósággal teljes hercegnő volt, nem illett ő fenségéhez. Ő fensége igen boldogtalan volt, szórakozásban keresett vigaszt és gyakran igen izgatott volt.”

A második részben elmondta Vecsera, hogyan ismerkedett meg a turfon a trónörökös az ő nővérel, akit a legszebb és leg-tisztább nőnek mondott és hogyan találkozott vele később Larisch grófné házában. Vecsera baroness eleinte igen hidegen és tartózkodóan viselkedett a trónörökös iránt. Az erkölcs semmiféle sérelmet se szenvedett, a trónörökös meg csak kezét se csókolt neki. Egy napon Mária baroness hosszabb ideig tartózkodott Larisch grófné erkélyén. Mikor visszatért a szalonba, keblén egy csodaszép piros rózsza pompázott, amely azelőtt nem volt ott. Később megtudták, hogy a rózsát a trónörökös dobta fel neki, aki kocsiján arra hajtattott. „Nagyon féltem — jegyzi itt meg Vecsera — hogy a dolognak rossz vége lesz. Heves jeleneteket rögtönöztem neki. Hová vezet ez?” Elmondja azután, hogy nővére gyakran kikocsizott Larisch grófnéval a Praterbe. Itt találkozott a trónörökösrel, aki lóháton érkezett. Azután együtt sétáltak a ligetben. A trónörökös akkor azt mondotta a leánynak, hogy nagyon komolyan foglalkozik a válás gondolatával és azzal, hogy Mária baronessel morganatikus házasságra fog lépni.

„Egy napon — folytatta feljegyzéseit Vecsera — bemutattak ő fenségének. Nekem is elmondta terveit és én megértettem szavaiból, hogy szándéka komoly. Engem azonban aggasztott, hogy sikerül-e mindez és ki is fejtetem ebbeli nézetemet. Ő tisztában volt az elébe gördülő akadályokkal, de erősen bizott terve sikerében. Könyes szemekkel jelentette ki, hogy Mária nővérem iránt érzett szenvedelmé az első szerelem életében. Soha nőt még így nem szeretett és érzi, sorsa mennyire összeforrott Máriáéval. Viszonyuk a nagyvilág számára titok maradt, de a beavatottak csakhamar tudomást szereztek róla. A trónörökösnek egy udvarhölgyet küldött anyánkhoz, akinek heves szemrehányásokat kellett hallania. Mindnyájan sirtunk és én megesketttem Máriát, hogy ő fensége iránt érzett szerelmét kitépi szívéből,

mert mindnyájunknak vesztünket okozhatja. Mária kijelentette, hogy képtelen szakítani és szilárdul bizik abban, hogy ő fensége keresztülviszi szándékát. Ah, ha ő fensége bizalommal lett volna császári anyjához! De nem vette szívére, hogy megszomorítsa. Már arra gondoltunk, hogy Máriát elhelyezzük egy francia kolostorban, de ő fensége kijelentette, hogy a válás megölné. Valamennyien együtt sirtak. Borzasztó jelenetek voltak. Ő fensége kijelentette, hogy legnagyobb elenségei a klerikális udvari pártnak vannak, akik egyházi szempontból nem egyezhetnek bele házassága felbontásába. Így huzódott a dolog 1888. végéig.”

Az utolsó fejezet szó szerint így hangzik: „A vég, amely oly borzasztó volt, váratlanul sújtott mindnyájunkra. Január 28-án Mayerlingbe utaztunk vadászatra, ő fensége, Bombelles, Hoyos és én. Szögyény is meg volt biva, de későn kapta a meghívót. Ő fensége a Szentkereszt-kolostorból bérelte a vadászterületet, amelynek a mayerlingi vadászlakocská is tartozéka volt. Ő fenségét bosszantotta a vadászat rossz eredménye. Egy vad nyoma se volt látható. Január 29-én a kis parasztszobában ültünk, mikor Mária megérkezett. Már ebéd után voltunk. Együtt maradtunk mindnyájan és végtelen szomorúság fogott el mindnyájan. Mi hárman félrevonultunk a többiektől és ő fensége kijelentette, hogy tervei keresztülvitelének minden reményéről le kell mondania. Lehetetlen dacolnia, ez az ő helyzetében ki van zárva és sem a császárral, sem a császárnéval nem akar szembehelyezkedni Mária egy szót se szőtt és mikor ő fensége felszólította, mondjon már valamit, eleinte hallgatott, majd egész halkán mondomta:

— Számunkra már csak a halál marad hátra.

Vacsorára semmit se evett és korán visszavonult. Ő fensége a nap folyamán kihívott Wiener Quartettel sokat játszott magának. Ha jól emlékszem, különösen az „O, du gute alt Zeit” kezdetű dalt szerette leginkább. Ejjél felé mindnyájan aludni térünk. Ugy intézkedtünk, hogy reggel hatkor fölkeltsenek bennünket. Mindnyájan biztunk a vadászat jó eredményében.

Hét óra után néhány perccel a kastélyban láрма támadt. Mindnyájan felriadtunk. Loschek, aki ő fensége előszobájában aludt, azt mondotta, hogy ő fensége 6 óra körül kijött az előszobába és azt mondotta, hogy még egy óráig aludni akar. Hét óra körül Loschek kopogtatott, majd ki akarta nyitni az ajtót és észrevette, hogy el van reteszelve. Loschek ekkor Bombelleshez sietett, aki szintén kopogtatott a fenség ajtaján:

— Itt gróf Bombelles.

Hiába Bombelles azután Hoyost és engem hivatott, Elhatároztuk, hogy erőszakkal nyitjuk fel az ajtót. Benyomtuk. Az ablakredőnyök le voltak eresztve, négy, csaknem tövig égett gyertya világított. A trónörökös holtan feküdt az ágyban, jobbkeze lelógott. Az ágyon feküdt a revolver. A trónörökös jobbhalántékán parányi seb, ajkán véres hab. Máriát eleinte nem láttuk, egy fehér lepel fejtől a lábáig tökéletesen befödte. Ejjeli szekrényén egy pohár állott ezüst kanálkával. Méreg volt benne. Mária megmérgezte magát. A gyertyák közt négy zárt és egy nyitott levél feküdt. Mindnyájan azt gondoltuk, hogy a legjobb volna meghalnunk. Nyolc órákor Bombelles Bécsbe utazott. Két lovat halálra hajszolt. Én értesítettem a Szentkereszt-kolostort. Mária holttestét fakoporsóba tették és az erdőn keresztül a kolostor temetőjébe vitték. Csak anyánk és én kísértük utolsó útján. Aztán felszólítottak mindkettőnket, hogy hagyjuk el az országot.

340 oldalra terjedő naptárunkat csakis előfizetőink kapják díjtalanul. Hátralékosok pedig tartozásuk ki-egyenlítése után. Új előfizetők akkor, ha legalább 3 hónapot befizetnek.

A rejtélyes ezres bankó.

Elfogott nemzetközi szélhámosok.

„No-no no.”

Ma délután feltűnést keltő eset történt a fővárosban. Egy olyan nagystilű szélhámosság, amelynek karaktere arra mutat, hogy nemzetközi szélhámosok az értelmi szerzői.

Maga a história, amely élénken foglalkoztatja most a fővárosi rendőrséget, mint budapesti tudósítónk jelenti, a következő:

Hédervári Hugó dr. budapesti gyógyszerész, ma délután a Pesti Magyar Kereskedelmi bankban kétezer koronát vett föl. A pénzt télikabátjának zsebébe gyűrte és távozott a bankból. Amikor az ajtón kilépett, egy alacsony tömzsi emberke erősen hozzádörgölődött, majd pedig egy torzonborz magas fiatalember került vele szembe.

A gyógyszerész azonban nem tulajdonított ennek semmi fontosságot és folytatta útját. Csak amikor a Fürdő-utcába ért vette észre, hogy a két darab ezer koronás papírpénze eltűnt.

A különös viselkedésű idegenekre gyanakodott, visszafordult és azok nyomába futott. A József körúton el is csípte őket a kérdőre vonta a két embert, hogy hová teték a pénzt. Ezek azonban idegen klejtéssel csak azt hajtogatták:

— No, no, no.

A tárcája ott hevert mellette a földön, a szélhámosok pedig futásnak eredtek. Hédervári gyógyszerész az u'ca népével a nyomukba futott s az Erzsébet-téren elfogták őket. Akkor is csak egyre azt hajtogatták:

— No, no, no.

Ugyszintén a rendőrségen sem mondtak egyebet. A rendőrségre tolmácsot hívtak s akkor kiderült, hogy a szélhámosok *barcelóniai* emberek s erős a gyanu, hogy a nemzetközi tolvajbandának két igen érdemes tagja került így hurokra.

Visszajött a másvilágról.

Akit halottnak hittek.

Büdszentmihály községben az utóbbi időben ugylátszik egyre másra történnek a nevezetes események. Tegnap egy nagyobb-szabású ékszerlopás keltette föl a büdszentmihályi közönség érdeklődését, most pedig egy ennél is sokkal érdekesebb, nevezetesebb história, amely annál is inkább számíthat az érdeklődésre, mert a história, amiről most ugyancsak sokat beszélnek Büdszentmihályon tele van miszticizmussal. Arról van szó, hogy a községbe most visszaérkezett egy régen halottnak vélt ember, aki a régi ismerősök nagy álméklődése után visszaakart ülni régi jogaiba illetve a távozása után hátrahagyott házat és földjét akarta visszavenni, amibe meg nem nevezett örökös gyanánt testvéröccsége állt bele. Az érdekes eset különben a következő:

Körülbelül két évvel ezelőtt történt, hogy Büdszentmihály községből egy szép napon hirtelen eltűnt Szarka Demeter ot-tani jó módú gazda. Az eltűnés maga igen rejtélyes körülmények között történt, mert Szarka ha nem is valami nagy, de elég szépen jövedelmező birtokot s értékesebb házat hagyott hátra. Az eltűnt földesgazda semmiféle írást nem hagyott hátra, amiből kitűnhetett volna, hogy hová ment. Sokáig vár-ták Büdszentmihályon az eltűnt Szarka Demetert s addig birtokát öccse Szarka József vette kezelés alá. A hozzátartozók köröztették is az eltűnt gazdát, de nyomára sehhol nem akadtak.

Egy évvel az eltűnés után végre hír érkezett Szarka Demeterről. E szerint a büdszentmihályi gazda állítólag Amerikába vándorolt ki és ottan birtokot vásárolt. Későbbben aztán még egy levél érkezett, amely azt jelezte, hogy Szarka Demeter Pisburgban meghalt.

Megjegyzendő, hogy ezeket a leveleket senki sem látta, csak a hírek kerültek for-

galomba a büdszentmihályi polgárság körében. Tény azonban, hogy Szarkát mindenki halottnak hitte és testvéröccsége, miután végrendeletet nem hagyott hátra, szó nélkül beleált a hátrahagyott vagyonba.

Altalános feltűnést vagy szenzációt keltett most az újév másodnapján, hogy Szarka Demeter, a halottnak vélt gazdálkodó meg-került. Vasárnap érkezett meg a községbe s az első ember, akivel találkozott, fölismer-te Szarkát. Keresztet vetett magára, mert szent-tül meg volt győződve arról, hogy az eltűnt földesgazda egyenesen a másvilágból érke-zett vissza, pedig csak egy másik világból érkezett.

Szarka Demeternek első utja elhagyott portájához vezetett, ahol a vigan gazdálkodó testvéröccsége nem valami nagy örömjongá-sal fogadta a halottnak vélt bátyját.

HIREK

— **Debreczen a múlt hóban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága holnap, szerdán délután tartja szokásos havi ülését. Kíváncsatos, hogy az ülésen a bizottság tagjai teljes számmal jelenjenek meg, mert fontos ügyek kerülnek megvitatás alá.

— **Ülés a ref. egyháznál.** A debreczeni ref. egyház folyó hó 5-én, szerdán dé-lután ülést tart, amelyen a számvevői állásra beérkezett pályázatokról tesznek jelentést, továbbá a bérpálya tervére vonatkozólag a Magyar Mérnök és Építész Egylet birálatát olvassák fel.

— **A monarchia új hadikikötője.** Párisból érkezett az a feltűnést keltő trieszti távirat, hogy a monarchia hadve-zetősége egy új hadikikötőt épít a dal-máciai Szebenikiben. Ez a hadikikötő, amely teljesen modern konstrukciója egyike lesz a leghatalmasabb európai kikötőnek.

— **A debreczeni munkás gimnázium** f. hó 5-én, szerdán este 8 órakor az ipartes-tület dísztermében előadást tart. Tárgy: A kereszténység megállapítása 63 vitetett kép-pel. Belépti díj nincs. A füzet ára 10 fillér. Előadó: Szabó Márton dr. főiskolai tanár.

— **Kardpárbaj.** Ma délben a Benedek-féle vívóteremben Weinberger Sándor dr. ügyvéd és Hoffmann Lajos joghallgató kö-zött kardpárbaj folyt le, melyre összzóal-kozás adott okot. Segédek voltak: Weinber-ger dr. részéről: Hegedűs József dr. és Kemény Viktor dr., Hoffmann Lajos részéről: Ruzska István dr. és Szöllösi Rezső. A párbaj háromszori összeapás után Hoffmann Lajos könnyű megsebesülésével végződött.

— **Népházak Hajdumegyében.** Is-meretes, hogy Hajdumegye területén a föld-mivelési miniszter népházakat épített. Allami hozzájárulással épülnek a házak, melyek bi-zonyára enyhítik majd a lakásinséget. A földmivelésügyi minisztérium egyik újabb kezdeményezése az, hogy a földmives mun-káscsoporthoz munkáscsoporthoz, úgyneve-zett népházaknak építését államsegéllyel teszi lehetővé. Ezekben a népházakban egye-sítik a munkáscsoporthoz jótéti intézményeket, itt van felállítva a munkáscsoporthoz, népkönyvtár, munkáscsoporthoz pénztár, háziipari munkatelep és egyéb a nép javára szolgáló szövetkeze-tek és intézmények. Mint értesülünk, újab-ban Hajdunánás, Nádudvar, Ujfehértó és Uzsor községekben felállítandó népházak építésére a földmivelési miniszter megfelelő államsegélyt engedélyezett. Az építkezés-hez már az ősz folyamán hozzáfogtak.

— **Cook hazárdirozik.** Cook dr. egy koppenhágai ismerősének megírta, hogy most Montekarlóban tartózkodik impresszáriójával és részt vesz a szerencse játékokban.

— **Az eltűnt dollárok.** Nyiregyházi tudósítónk telefonozza: Molnár János fábian-kári illetőségű huszonkét éves legény még-gyerek korában, tíz esztendővel ezelőtt ki-vándorolt Amerikába, hogy egykor dollárokkal térhessen haza. De sajnos, Amerika sem

mindenkinek az az aranytermő ország, amin-ek ezer meg százezer ember álmodja és hiszi. Molnár Jánosból sem lett amerikai milliomos. Tíz éven át szorgalmasan gyűj-tötte és kuporgatta a dollárokat, de mikor magyar koronákra váltotta be, a sok-sok dollárokért, tíz év keserves fáradságáért, mindössze csak 400 koronát kapott. Molnár János tíz évi távollét után hazavágyott. Az övét akarta látni, akiket talán már meg sem fog ismerni, hisz tíz év alatt sok min-den megváltozik. Haza is indult. Nyiregy-háza utjába esett, átszálló állomás volt. Popovics József, Szabad György és Szabad Mihály ópályi illetőségű munkásokkal szállt itt ki, akik szintén visszavándorolók voltak és akikkel még Amerikában ismerkedett meg. Szilveszter estére érkeztek meg Nyiregy-bázára, péntek este mulattak egyet annak öröme, hogy hazai földet érintett a lábuk. Mulatozás után Grósz Lajos Vasuti-uton levő kocsmájában szálltak meg s másnap apróbb ajándékokat vásároltak be rokonainknak. Újév este aztán ismét mulatoztak a Grósz koc-smájában. Molnár Jánosnak mulatozás köz-ben igen melege lett és ezért bement szobájába s levetette kabátját, melynek belső zsebében volt egész vagyona, az összegyűjtött 400 ko-rona. Később észrevette, hogy a pénzt a zse-bében felejtette és visszatért a szobába. De ekkor már csak hült helyét találta a 400 ko-ronának. Az amerikai pénz lábrabelt és el-távozott a szobából. A rendőrség megindi-totta a nyomozást, de alig hisszük, hogy sikerülni fog az eltűnt 400 koronának nyo-mára jutni.

— **Késelő inasok.** Földváry Mór deb-receni villanyserelőnek két inasa: Vedres Cézár és Rác János tegnap az utcán össze-vekedtek és megkéselték egymást. A késelő inasokat bekísérték a rendőrség bűnügyi osz-tályára.

— **Ma este tartja a polgári kör** rézi jóbi-revü bálját a Bikában. Aligha va Deb-reczen társadalmának olyan családias, fesze-telen jellegű mulatsága, mint a polgári köré. Itt találkozik a polgárság színejava a város vezető értelmiségével s kedélyes, barátságos szórakozás közben tölt el egy-egy hosszú estét. Az előjelekből ítélve a ma esti bál sem marad az előző évek mögött sem látogatott-ság, sem mulatozás tekintetében.

— **Egy párbaj következményei.** Ti-zenhat év előtt történt a képviselőházban, hogy Miklós Gyula képviselő, a későbbi borsodi főispán, súlyos sértéssel inzultálta Drakulics Pál, akkor mérsékelt ellenzéki képviselőt, aki a sértést Tisza Kálmánról tett nyilatkozatával provokálta. A heves összeszólközásnak párbaj volt a folytatása zord feltételekkel: lovassági kardokkal, vég-kimerülésig. Drakulics súlyos sebesülésével ért véget a párbaj, de Miklóst is érte kard-vágás a balfüle táján, amelyre ügyet sem vetett. Most, tizenhat év múltán Miklóst heves főfájás és fülbántalom gyötörte. Krepuska dr. egyetemi tanár, kezelő orvosa megállapította, hogy csontszilánk húzódtott az agyba s Miklóson csak operáció segíthet. A tudós orvos két nap előtt végezte az operációt s koponyalékeléssel rátalált a csontszilánkra, amely az agyban már oly pusztítást végzett, hogy Miklós életben-maradása már csaknem a csodával volt hatá-ros. Az operáció, amelyet Krepuska tanár Miklóson a Pajorszanatóriumban végzett, teljes eredménnyel járt.

— **A „Bichur-Chollm”** debreczeni be-tegsegélyző egylet választmánya ezennel köz-hírré teszi, hogy az egyletbe való belépést f. évi január hó 31-ig felvételi díj elengedése mellett eszközölteti. Bővebb felvilágosítás az egylet helyiségében (Sas-utca 2.)

— **Festő iparosok figyelmebe.** Több oldalról felmerült ohajnak engedve a hely-beli ipari szakiskolán faerezői és fényezői gyakorlati tanfolyamot rendezünk. A tanfo-lyamon az érdeklődők kívánságára Vizsoly

László szakavatott erő fogja a tanítást végezni. A tanfolyam f. hó 11-én d. u. 2 órakor nyílik meg, beiratkozni a szakiskola igazgatóságánál mai naptól lehet.

— **Wekerle-kormány panamái**, híres röpirat megjelent Antalffy Józsefnél, 40 fillér.

— **A gimnázista szerelmi drámája.** Bécsből írják: Glognitz mellett egy szállóban Schmidt Károly 18 éves hatodik gimnázista agyonlőtte Szicsny Franciska munkánőt, aki nála 15 évvel volt idősebb s aztán öngyilkos lett. Schmidt Károly egy közös hadseregbeli százados özvegyének a fia, aki Bécsben a Margarethenstrasse 19. sz. házában lakott. Még gyermek volt, amikor atyját tébolydába hurcolták. Ez a szerencsétlen eset buskomorságba kergette a fiút, aki a kalksburgi jezsuita gimnázium növendéke volt. Hat hét előtt ismerkedett meg a 37 éves Szicsny Franciska munkánővel. Anyjához címzett levelében azt írta, hogy reménytelen szerelmem készítette az öngyilkosságra, mert tudja, hogy édesanyja a munkánővel való házasságához beleegyezését soha nem adta volna.

— **A nap halottal.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Kovács Lajos ref. 4 hónapos, Bőr Sándorné ref. 56 éves, Fogarasi Margit ref. 2 éves, Buga Sándor ref. 24 éves, Szabó István ref. 2 éves, Kéműves Károly ref. 1 hónapos.

— **A Néptakarékpenztár** mint szövetkezet **Piac-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— **Hol sörözzünk.** Csakis a Markus Jenő Dreher-sörösarnokában. Egész nap friss csapolás. Korona sör és Bach fekete sör, nagyválasztékú Zóna reggelik és mesés Délutáni uzsonák. Hegyi bor literje 86 krajcár.

— **Wekerle panamái** című röpirat 30 fillérért kapható Aczél antiquáriumban.

FŐVÁROSI BAZÁR
Legszébb tombola-tárgyak. Simenffy-utca 1. sz.

Közgazdaság.

A mértékhitelítési panaszok orvoslása. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara közbenjárására a kereskedelemügyi miniszter a mértékhitelítési panaszok orvoslására, mai napon a következő rendeletet adta ki: „A régi előírások szerint készült és hitelítési közforgalmi mértékek és mérőeszközök minden időbeli korlátozás nélkül tovább használhatók, ha azok az 1909. évi január hó 7-ikén 107226-908. sz. alatt kiadott rendelet 67. §-a értelmében legkésőbb az 1910. év végéig az 1907. évi V. t.-c. által előírt időszakos hitelítés céljából bemutatásra kerültek és amelyekre vonatkozólag ez alkalommal megállapítást nyert, hogy az 1874. évi VIII. t.-c. alapján meghatározott kellékeknek megfelelnek s nem lépik túl az 1907. évi V. t.-c. által megállapított hibahatárokat. Azok a mértékek és mérőeszközök, melyek az időszakos hitelítéskor a követelményeknek a fentiek értelmében meg nem feleltek, kijavításuk esetén az 1910. végéig hitelítésre újból bemutatathatók s hitelítésük után minden további időbeli korlátozás nélkül — tovább használhatók. — Egyben értesitem a kamarákat, hogy a mértékjavítással foglalkozó szakértő iparosaink csekély számára való tekintettel az 1909. évben az ország több helyén mértékjavító tanfolyamok tartattak s hogy a m. kir. központi mértékügyi intézet után intézkedtem, miszerint az 1909. évben megtartott első időszakos hitelítés alkalmával visszautasított régi mértékek és mérőeszközök kijavítására

s újbóli hitelítésére az állami mértékhitelítési hivatalok által az 1909. évi időszakos hitelítési körutba eső községbeli felekre nézve kitzított határidő, a mértékjavítással foglalkozó szakértő irodáink elégtelen számára való tekintettel, 1910. évi március hó 31. éig meghosszabbították. Végül közlöm a kamarákkal, hogy gondoskodásom tárgyát képezte, hogy a kijavított mértékek és mérőeszközök megvizsgálása s újbóli hitelítése a feleknek lehetőleg megkönnyít essék. E végből egyidejűleg utasítottam az állami mértékhitelítési hivatalokat, hogy az esetben, ha a kijavított mértékek és mérőeszközök újbóli hitelítését a mértékhitelítési hivataloktól távol, de egy községben lakó felek egyszerre többen kérelmezik, úgy az esetben a 10726-1908. számú rendelet m. függelékében foglalt 1. számú díjtáblázat különös határozatainak 3. ik pontjában megállapított pótdíjak (az első munkanapra 25 korona, minden megkezdett további munkanapért 8 korona) egyszerű felszámítása mellett a helyszínerre szálljanak ki s a javított mértékek és mérőeszközöket a kérelmezők által közmegegyezéssel kiszemelt és az illető állami mértékhitelítési hivatalnak előre bejelentett alkalmas helyiségben vegyék hitelítés alá.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. jan. 4.

Készlet szilárd.		
1910. októberi buza	11.80	11.81
májusi buza	13.93	13.94
1910. áprilisi buza	14.14	14.15
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.89	9.90
1901. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.60	7.61
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.68	6.69
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Tolnai Dániel

Debreczen, Piac-u. 49

**Legnagyobb
cipőraktár.**

**Czipők
minden időnyre
legjobb minőségben.**

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(6.) Irta: Vértési Arnold.

Nem, örökké nem élt, hanem elélt tíz egész évig s azalatt ezudarul meggyötörte a férjét. Nem volna csuda, ha az Aranyhegyi ur hajába sokkal több száz szál vegyült volna, sőt ha egészen megőszült volna, az sem. A vén asszony mindenkitől féltette, a nevelőktől az intézetben, a cselédektől, még a növendék leányoktól is.

Különösen az utóbbiaktól. Az ilyen gyermekek még veszedelmesebbek mint a legkipróbáltabb kaczer asszonyok. Hiúz szemek-

kel ellenőrizt: férjének minden léptét, vigyázott minden szavára, minden pillantására. Végre egészen abba hagyta az intézetet. Hanem a kényelmes, duslakodó életet, melyet megszokott, nem igen lehetett a kis tőkepénz kamataiból folytatni s akkor jutott eszébe az öreg asszonynak, hogy széles ismerettségét, összeköttetéseit felhasználja nevelőnk és nevelők szerződésére.

Eleinte nem volt oly nagyszerű a vállalat, mint amilyenné később Aranyhegyi ur alakította. Az élelmes ember folyvást jobban jobban kiterjesztette az üzletet, újabb ágakat csatolt hozzá, újabb ismeretéseket szerzett s mikor a vén asszony végre valahára behunyta szemeit s az a nagy gránit obeliszk, melyet sírjára tétetett „gyászoló férje”, biztosította Aranyhegyi urat, hogy a vén sárkány nem jön ki többé alóla, akkor elkezdődött a gyöngy élet, mert Aranyhegyi ur már kincsbányát birt az „elhejyező intézetében”.

— Én is mint szegény ember kezdtem, — mondogatta gyakran bátorítól: a közbenjárását igénybe vevő fiatal embereknek s aztán nem mond többet, csak a gyémántos gyűrűket csillogtatja ujjain s körülhordozza szeméit a pazar fényűzéssel butorozott szobában.

Fodor Gyulának is elmondja ezt a szokott buzdítást, amint észreveszi az ifju arczán a levertséget. Egyébként nem is érti, hogy miért nem örül jobban a fiatal ember, mikor most óhajtsa teljesül.

— Kitűnő hely, pompás hely, — ismétli Aranyhegyi ur; — nagyuri csplád. Kompolthy Lőrincz ő méltósága főispán volt valamikor Tornamegyében, cs. k. kamarás, nagy arisztokrata . . . és ezt jó lesz, kérem alásan megjegyezni, — teszi hozzá mosolyogva s apró csillogó szemével hunyorgatva. — Méltóztatik engem érteni?

Az ifju nem felel, csak fejével bólint. Aranyhegyi ur folyvást mosolyog:

— Mindegyikünknek megvan a maga gyöngye. Egyébként igen humanus ur . . . csupa finomság . . . hiszen majd méltóztatik látni . . . és pénz dolgában igen nagy-lelkű. Az ön bizonyítványával meg van elégedve. A fizetés, mint mondtam, nyolcszáz forint és teljes uri elátás. Hallatlan fizetés kérem, nevelőnek . . . Nyolcszáz forint! A többire nézve méltóztassék csak magát ő méltósága nagylelkűségére bízni. Én ismerem a méltóságos urat régibb idő óta.

S kezével olyan mozdulatot tett, mely azt jelezte, mintha ő méltósága halommal szokta volna osztogatni az aranyokat.

Ő méltósága él-hal az unokáért — folytatta Aranyhegyi ur. — Csak ketten vannak; az a fiu, a ki most az ön keze alá kerül s testvére, egy leány, ki boldogult nőm nevelőintézetében volt hajdan. Onnan ismerem a családot. Élj biz az egy kissé macacos természetű, kevély, dacos kis leány volt akkor. Hanem a fiu igen szelíd, hajlékony, mint a méltóságos ur írja. Kissé hátramaradt a tanulásban, mert sokat betegeskedett s azért nem is adta ő méltósága intézetbe. De ne tessék aggodni, nem kívánnak öntől sokat . . . a fiu nem fog rendszeres iskolákat folytatni. A mennyit tanul, hát annyit tanul. Tetszik tudni, az ilyen nagyurak mindig eleget tudnak, bármily keveset tanultak is. Nagyon gazdag család, mágánokkal vettek s úgy is tekintik őket féligmeddig, mint a mágánokhoz tartozókat. Az öreg Kompolthy Lőrincznek harmincezer forint az évi jövedelme. S az mind arra a két unokájára marad . . . Nem is értem, miért nem ment még férjhez Lenke kisasszony? Olyan fényes parthie . . . s innen-onnan már huszéves, vagy tán több is . . . Igazán nem értem . . .

A fiatal ember mindezt csak szórakozottan hallgatja. Izgatott agyának gondolatai egészen máshol kalandoznak, hanem Aranyhegyi ur azért csak folytatja:

— Persze, persze, az ilyen elkényeztetett dugazdag leány válogat . . . Mert nagyatyja szörnyen elkényeztetett . . . Szülői nem élnek már. Még az intézetben volt, mikor meghaltak. S a báróné, ki a háznál van.

Hildburg báróné, egy távoli rokon, soha sem birt tekintélyt nyakorolni e kevély leány fölött. Szerencsésje önnök, hogy nem Lenke kisasszony szü etett funak, azzal több baja lett volna... A mi a bárónét illeti, az igen finom, művelt hölgy, szintén nagy arisztokrata, de szereti, ha hizelegnek neki. Szintén Kompolthy leány, hanem a család egyik szegényebb ágából s a férjének sem volt semmije a kapitányi rangján kívül.

(Folytatjuk.)

Nyiltér.

Gyermekeknek és felnőtteknek.

A külföld és belföld legkiválóbb szaktekintélyei mint legjobb táplálékot ajánlják a Kufeke-t hányszékésnél, bélhurtnál és hasmenésnél.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!
Megtizeddött a mai napon a **nagy alkalmi vásár!** Az itt felsorolt néhány cikk megfelelő képet nyújt a nálunk uralkodó olcsóságról!

5 mtr. kelme jóminőségű 1 házi ruhára	186 kr.-tól
5 angol kelme, csikos, 1 kostümre	336 "
Gyönyörű mosó barchetek és flanelek	20 "
Szép mintájú berliner Shálak	75 "
Szörme boák	136 "
Remek kivitelű színházi Shálak	134 "
Gyermek kész ruhák, szőnyegek, csipkék, szallagok, Selymek	40-50 "
Csipke és Selyem blousok	275 "
Flanel blousok világos és sötét	125 "

Óriási raktár! Dus választék!

Még nem létezett olcsó árak! Maradékok minden árért Sajat készítésű raige, cloth cachmir és Selyem paplanok.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok.
Színházzal szemben

Legbiztosabb szépitőszor a Fáy-féle Arc-Crém

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása osodás!

Szépít, fiatalít! Legkiválóbb szer szopló májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy“ szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utoza 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerertár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

— v. k. sz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 586/6/09. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Scheiber Adolf ungvári lakos részére lakostól 112 korona — fillér tőke, ennek 1908. évi január hó 22. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 49 kor. 25 fill. perköltség erejéig 1909. évi november hó 29-én bíróság lefoglalt és 700 korona — fillérre becsült butorokból álló ingóságok **1910. évi január hó 17-én, déli előtt 8 órakor** kezdetet veendő és Szechenyi-utoza 44. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtatók javára elrendeltetik.
Debrecen, 1909. évi dec. hó 20.

Olah Géza bírói kiküldött.

Aláírási felhívás.

Debreczen sz. kir. város és vidéke t. közönségének szives tudomására hozzuk, hogy

JELZÁLOG és HÍTEL BANK mint szövetkezet

cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alapítottunk, mely céljával tüzte ki **olcsó hitelnyújtás** által a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását.

A szövetkezet 5 éves évtársulatot alakít,

heti 50 fillér törzsbetéttel,

s működését 1910. évi január hó 1 én hivatalos helyiségében **Piac-utoza 30. szám alatt**, (Ungvári ház) kezdi meg.

Az igazgatóság:

Dr. Láng Sándor orvos, elnök,	Berényi Lajos máv. főfelügyelő alelnök.	Tural Frigyes üggy. igazgató.	Dr. Tóth János ügyvéd, jogtanácsos.
Blattner Gyula, Grossmann Ignác, Lukács Soma	Glück Sándor Kiss Ignác, Szikszay Géza, Urbanovics Miksa.	Goldberger Adolf, Lukács Isidor, Tóth Lajos,	

Felügyelő-bizottság:

Szilágyi Jenő, Bisothka István, Ifj. Ganofszky Lajos, Kormos Gyula.
Aláírás eszközölhető bármely igazgatósági vagy felügyelő bizottsági tagnál.

Popper Dávidné

ohl. szülésznő lakását Szechenyi-utoza 25. sz. alól **Szechenyi-utoza 14. sz. alá helyezte át.**

ÁGYNEDVESSÉGEK.

Azonnali gyógyulás „Ébredj“ által, törv. védve Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen

INSTITUT AESCULAP No. 473.

REGENSBURG, Bajorország.

17100—1909.

Árverési hirdetemény.

Debreczen szab. kir város tulajdonát képező, alább felsorolt üzlethelyiség, földek és csapszék az **1910. évi január hó 12. napján** azaz Szerdán, déli előtt 9 órakor a városház nagy tanacstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adadni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt 8—1. megtekinthetők.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát az árverelő bizottságnal letétbe helyezni.

Árverés az alábbiakra tüzetik ki:

1. A Bocskay-tér 1. sz. házban levő üzlethelyiség 1910. évi Május hó 1-től 1913. Május 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 192 korona.
2. A baromvásártéri csapszék 1911. évi január hó 1-től 1914. évi Január hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 1250 korona.
3. A „Bégány“ csapszék 1911. évi Január hó 1-től 1914. évi Január hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 1210 korona.
4. A „Látóképi“ korcsma és a hozzátartozó mintegy 10 nyilas szántó és legelő föld 1910. évi Október hó 1-től 1916. évi Október hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 3805 korona.
5. Az epreskerti csapszék az 1911. évi Január hó 1-től 1914. évi Január hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 301 korona.
6. A „halápi“ csárda s az ahhoz tartozó 45 hold 804 négyszögöl területű föld az 1911. évi Január hó 1-től 1917. évi Január hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 1535 korona.
7. A „Gugyori“ csapszék és hozzátartozó 98 hold 202 négyszögöl területű szántó, kaszáló és legelő föld 1910. évi Október hó 1-től 1916. évi Október hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 3405 korona.
8. A „Kadarcs“ parti fogadó és a hozzátartozó 283 hold, 1513 négyszögöl területű föld 1910. évi Október hó 1-től 1916. évi Október hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 6850 korona.
9. A tóczóskerti jégverem és telke az 1910. évi Október hó 1-től 1918. évi Október hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 150 korona.
10. A sámsónligeti 485 hold, 650 négyszögöl területű föld az 1910. évi Október hó 1-től 1916. évi Október hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 5000 korona.
11. A sámsóni vermes oldal nevű 473 hold, 157 négyszögöl területű föld az 1910. évi Október hó 1-től 1916. évi Október hó 1-ig terjedő 6 évre; kikiáltási ár 5055 korona.
12. A régi sertésvásártérre vezető ut jobb oldalán fekvő 1200 négyszögöl területű föld 1910. évi Október hó 1-től 1913. évi Október hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 402 korona.
13. A Józsakert és a Nagyerdő közötti u. n. Holcsy-féle 4 hold, 58 négyszögöl területű föld az 1910. évi Október hó 1-től 1913. évi Október hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár 70 korona.

Kelt Debreczenben, 1909. Deczember hó 16-án.

A Városi Tanács.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék választólevelet csatolni.

Levelezés.

Hanna kérlek, jó e már? Hisz csak te érted ezt. Olyan jól esik hallanom rólad. Csókol Kisapád.

Betöltendő.

Pénztárosnő felvétetik a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert-u. 14.

Német társalkodónő, ki zongorázik is, keres állást azonnali belépésre. Tudakozódní Turai Farkas elhelyező osztályánál Debreczen Miklós utca 8.

Irodai alkalmazást nyerhet jó írásu, számolásban jártas nő. Kereskedelmi végzettek előnyben részesülnek. Csakis sajátkezü ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Fiatal házaspárhoz egy takarítónő felvétetik. Cím a kiadóban.

Házmester felvétetik azonnal. Iskola utca 8.

Adás-vétel.

Tűzifa, száraz elsőrendű felvágva, ölenként és vasuti koscsinoként kapható Hegedűs Emil fakereskedőnél. Iroda: Miklós-utca 7. sz. Raktár: Homokkert, légszeszgyár mellett.

Cseplő garnitúrákat eladok és veszek Ehrenreich Sámuel Széchenyi utca 44.

Homoki faj boralmat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, hordó számra eladom Dr. Weisz Bernát Sziv utca 15.

Egy nagy ebédlő asztal, egy gyermekágy és néhány festmény olcsón eladó. József kir. herceg-uten 34.

Egy nagy üvegezett irodai falazat és rácsozat eladó. Vági, Torók-Bálint-u. 24.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő ur lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudakozó irodájában.

Egy jókarban lévő férfi szabó gép jutányos áron eladó Arany János u. 19. emelet.

Karácsonyi (ünnepi szám) hírlapok: Az Újság Pesti Napló, Független Magyarország félárban kapható a Nagy-féle tőzsdében Városház alatt.

Eladó házak. Széchenyi utca 50. sz. ház 80.000 korona, a betébl. tartozás vállalása mellett; Arany János utca 59. sz. ház, ára 80.000 kor, mely 6 év alatt fizetendő le, addig természetesen 5 1/2 kamat fizetendő.

Asztalosoknak való tiszta deszka eladó olcsón Czím a kiadóban.

1 db eredeti Singer varrógép eladó. Csillag utca 85. sz.

Téli női, férfi és gyermek harisnyák, keztyűk, alsó trikó ruhák leszállított áron Marton Gyula üzletében Piac-u. 9. Uj harisnyák kötése és fejelése elfogadtatnak.

Levelelőgy gyűjtemény 16.000 különböző garantált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70 % olcsóbban minden katalogus árnál küld A. Weisz Wien Adlergasse 8. bevásárlási fiók London.

Lakás.

Egy szép nagy pincoze-raktárhelyiség, száraz, világos, tiszta azonnal kiadó, értekezhetni Arany János utca 23. szám alatt.

Két szoba esőleg előszoba is, konyha, egyik bitározott, lehetőleg utcai a főtéren, vagy ahhoz közelebb melék-utczán kerestetik. Cím a kiadóban.

Különféle.

Középszkolai tanulók teljes ellátásra elfogadtatnak Magos-u. 7.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekben Krámer József.

Gyors házasságot

kiván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rothemberg, Berlin N W. 23 Magyar levelezés

5500 közjegyzőileg hit. orvosi és magán biznyitvány igazolja, hogy a

RAISER-féle mell-karamellák
a 3 fenyővel

Köhögés

rekedtség, nyákásodás, katarrius, görcs és száma.hurut ellen legjobban hatnak.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Maraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszereszeknél, Jóna és Jóna és a Központi drogueriában. Ujfehértón: Tron Gyula gyógyszeresznél. Püspökudányban: Harsányi Lajos gyógyszeresznél.

Legújabb női ruhaszövet,
Bársony és selymek,
mosóvelekedus választékban
raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

özégnél

Debreczen, Ristemplombazár.

1972-1909. v k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V.2012/5. —1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Schiffmann Ignácóné debreczeni lakos részére lakostól 120 korona — fillér tőke, ennek 1908. évi július hó 18. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 165 kor. 16 fill. perköltség erejéig 1909.évi május hó 24-én bíróság lefoglalt és 4000 korona — fill-re becsült 500 darab anyabirkékből álló ingóságok 1910. évi január hó 7-én, délután 3 órakor kezdetet veendő és Nagy-Elep Kertész Mihály tanyáján megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi dec. hó 9.

Oláh Géza birói kiküldött.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégyel ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Leltározás előtt

a raktáron levő legdivatosabb modellek, Plüsch, Bársony, Szörme és Posztó felöltők **rendkívül olcsó árban** szerezhetők be

Halmágyi Sámuel női és leányfelöltők legnagyobb áruházában.

DEBRECZEN, Piacz-utca, a Főpostával szemben.

Jegykabátok. Minden menyasszonyi kabáthoz egy csinos ajándék. :-

Színházi és estélyi köpenyek 35 koronától.